

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милої і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редация, администрация і експедиция «Руслана» від ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чи можлива славянська коаліція?

(X) На передодні відкриття державної ради виривають з усіх боків всілякі сумніви, чи державна рада буде спосібна до успішної роботи. З німецько-консервативного боку звертають в Reichswehr бачність на південних Славян, котрі тепер настроєні войовничо. Хорвати невдоволені своїм намісником, а Словінці своїм президентом краєвим і одні і другі не настають на їх відкликанє, а хорватське і словінське двенікарство бачить в обструкції пригідний на се спосіб. Сего способу пробовано вже в дальматинським і в крайнським соймі, отже здає ся декому між Хорватами і Словінцями, що можна би сего способу ужити тепер в державній раді. Безуспішність і беззглядність чеської обструкції, здає ся, не відстрашує південних Славян від подібної проби. Супроти дотеперішнього поступованя південних Славян мусить зачудовати кожного їх замір обструкційний.

З того часу, як гр. Гогенварт обняв провід над південними Словянами, змагали они все до того, щоби собі обезпечити в державній раді певне становище і впливову долю. Без південних Славян не було ніякої комбінації в державній раді. Основою сеї розумної тактики була та обставина, що південні Славяни вважали себе державним сторонництвом і прикладали до сего велику вагу, щоби удержати ся в тім характері. А тепер бажать они покинути дотеперішню дорогу і вступити на небезпечну нову, якою ішли молодочехи. З консервативного становища можна би супроти того піднести багато поважних за-

мітів, але поки ще триває з сим ще здержати ся, бо взагалі се ще річ вельми сумніва, чи південні Славяни підуть на сю дорогу і чи дійсно будуть вести обструкцію. А коли в німецько-консервативних кругах призадумують ся взагалі над сим питанням, то причина сего лежить в обставині, котрої досягlosti не оцінюють належно між південними Славянами. Они покликують ся (іменно Бянкіні) на се, що они з молодочехами зробили перед кінцем минулої сесії умову, котрою молодочехи мали зобовязати ся не залишати обструкції без згоди з південними Славянами. З молодоческого боку оспороюють, мовби то станула така виразна умова, бо молодочехи були зовсім льогічно від них вимагали, щоби они так довго вели обструкцію, як се було бажане для молодочехів. Але не ходить тут о саму суть сей умови, головна річ в тім, чи обидві сторони довели до такої умови, з котрої можна би вносити про національну солідарність! Але се іменно має дійсно так бути. Наколиж так річ має ся, тоді находимо ся знов в такому положеню, яке німецькі консерватисти доси засадничо обминали, а іменно перед славянською коаліцією. Німецькі консерватисти були все тої думки (і сю думку висловив недавно п. Фукс, що се булоб великою небезпечністю для Австрії, наколиб она поділила ся на два ворожі табори: німецький і славянський і задлятого католицького центрум вагало ся приступати до німецької Gemeinbürgerschaft. Німецьке центрум хотіло і хоче іменно запобігти тому, щоби Славяни покинувшись на німецьку Gemeinbürgerschaft, не утворили славянської коаліції. Задля того і Поляки все обминали нагоду, коли їх втягано до

приступленя до славянської коаліції, щоби тим способом не доводити до ще більшого національного розятрення. Колиж німецькі консерватисти заявляли все, що они приступили би до німецької Gemeinbürgerschaft лише приневолені поступованєм Славян, то кінчить німецький консерватист в Reichswehr, повинні би і Славяни добре розважити сю справу, щоби не доводити до такого стану, котрий приневолив би уміркованих Німців змінити дотеперішнє становище.

Мартирологія „Січчій“.

Интерпелляція пос. д-ра Евг. Олесьницького і тов. до правительства, висена на засіданю сойму дня 3. падолиста 1904.

(Дальше).

Дня 27. червня 1904. взяли жандарми в Устеріках одну тамошну жінку і поїли єї там в підозріній цілі. Коли єї чоловік поважив ся забрати з поміж них жінку, то жандарми (межи ними Гривьяк) побили єго. Сьвідки: Михайло Біловусяк Василя, Антін Шварговський і Петро Недоходок, всі з Устерік.

Д. 24. липня 1904. прийшли два жандарми заступник війта і два поліцаї до Юри Калиничча в Ростоках і всилували єго видати спис членів маючої ся завязати «Січі». Взяли той спис, статуту і реценіє наданя статутів до намісництва (ще при кінці мая) і 20 К 60 с. Коли люди пішли до старости Заградника пожалувати ся на сю самоволю жандармів, то староста назвав їх лайдаками і пустив ся до них з кулаком. Сьвідки: Федір Шкрібляк, Юрий Калинич, Тома Калинич і Василь Фижделюк, всі з Ростік.

Д. 3. липня 1904. стали собі на дорозі го-

Письменська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Барсінський.

Вїзд на посаду.

(Дальше).

Без сумніву вертілись ще довго під лисиною, де люди звичайно по розум йдуть, слова: продуцент і консумент, брєніли вони, заматавшись в апарат конклюдий, комбінацій і всяких а всяких чинників інтелекту професорского, як муха, попавши в сїть павутини, і треба було сильного потрясеня, щоби на верх вплинули і собою прислонили тих улюблених хованців професорської голови. Інчі два слова були на се найспосібніші; то були слова: реалізм або матеріалізм і... ідеалізм. Сам властитель невеличкої бібліотеки, отже і очитаний, будучи ціле своє житє, як в офіціальнім язичі звичайно відзивав ся, «за wiedza», навіть автор праці научної високої ціни, бо на кошти виданя і друку видав яких 600—800 злр., не дивота, що брав найживіший уділ в дискусиях над сьогочасними напрямками научними, і впрости реалізму або матеріалізму в одної, а ідеалізму в другої сторони, запрягали його духа в ярмо філософських рефлексій, в котрих так складно порушав ся, як муха в сметані або кишка в окропі. При виводах своїх сциєнтифічних, перескакуючи

мимо старечих літ, дупко-запори льогіки, як козел скали і вертепи, розпинав він тільки як на тортурях мисль і увагу тих легкодухів, що зачисляючись тільки до консументів, не поняли високої задачі житї, стояти рішительно і вірно «за wiedza». Одного тільки не додав наш старик, але то дрібниця, іменно: що, хто не стоїть «за wiedza», не поступає враз з нею, остаєсь позаду, і може статись, що «wiedza» вимкнущись на перед, пропадає для него в безвісті і він її ніколи не дожене.

Але, але, вибачте, що може надто довго здержую вас, шановні читачі, про старину, або його при вас; на ділі маю я спосіб на него, щоби позбутись... скоро би ми товариство його науку-чело, спосіб випробованій, а то, просто попрощу чемно, щоби ми вигодові яким грошем... Скоро се старик почув, зараз пригадає собі, що має десь-якусь важну орудку, перепросить і... щезає як камфора без перцю.

Найже і тепер щезає, погадаєте мабуть — а може послухаєте дальше, як розгостивсь на новім сїдалищи наш пів-герой.

Заїхавши в гостинницю під білим лебедем, казав затопити в грубі, подати води, а умившись, вичесавшись, переодяг сьвяточну одежу, розвідавсь про панство Н., де живуть, як їм поводити ся, вибравсь коло полудня з таким пльном: Вперш представитись будущому начальнику, купити тютюну, а за одним заходом і сьвічку, щоби під Нг. подвійно не платити — пійти на обід, по обіді відпочати, а вечером зайти до

панства Н. на чай в тій надії, що яко неознакомленого з льокальними відносинами запросять слідующего дня на обід. Плян, бачить ся, простий і поверховний, але почивав на глибших основах, котрі щоби зрозуміти, конче познакомились ближше з успособленєм, характером і взагалі цілою минулостію пана Н. Хоч без росту і подоби, не був він без долі і волі. З малку продиравсь між товпою собі подібних і сукровних до сьвітла-науки; веселий, майже пустак, йшов без журн на зустріч невідгаданій судьбі і сам не знав, куди прийдеєтє є йому повертати. Навикши по конечности до голоду і холоду, не лякавсь нужди, а дуже рано виробив собі дивний якийсь погляд на сьвіт, як приміром се: «Що то побиватись без утоми за «суетою міра сього», за одну лижку і миску цілий свій вік запропащувати. Сьвітогляд той, назнаменованій байдужностию, переходив іноді в закраску цинїзму, особливо коли веселими жартами забавлявсь з ровесниками. «Що журитись, чим би то бути? а хоч би і дідом жебрущим? ов-ва! велике нещастє... свобода і кавалок хліба найпевніцій... газдівства не розтратить, маєтку не змарнує, степень-рангу ніхто не відбере... Сам він не походив на такого байдужного; дбав він, а замолоду навіть несогірше, і про «суету міра» учивсь, працював і нікому хліба не псував...»

(Дальше буде.)

ворити Дмитро Спнюк і Стефан Полянчук, оба з Яблоніці буковинської, і Дмитро Палениця Власія з Яблоніці галицької. Повидів сі «збори» жандарм з Гринева, влетів між люди і сейчас почав бити їх а надійшовшого случайно Дмитра Петрика пхнув так, що той 60-літній старець ушкодив собі руку.

Д. 25. мая 1904. прийшов вахмайстер жандармерії з Яворова до Річки (косівського повіту) до кошового «Січи» Николи Пішиляка Штогринна і домагаючи ся з криком відзнак, трутив его так сильно кулаком в груди, що той аж до стіни полетів. Сьвідки: Іван Кіщук Гавряк, Кирило Кіщук Івана, Михайло Кіщук Івана з Річки.

Д. 20. мая 1904. грозив один жандарм Настуна Сливчуківій, жінці Федора з Яблоніці: «Як не подаш бинди (ленти), то ми тя зараз заланцуємо (окуємо)!» — Того самого дня сказав один жандарм до Марії Палениці, жінки Дмитра з Яблоніці: «Шукай пся крив бинду (ленту), бо тя зараз заланцюю!» Д. 19. мая сказав жандарм до арештованого за «розрухи» січові Михайла Марича з Перехрестного: «А шляг би тя трафив! Пий козак!» і ударив его два рази щіткою по голові.

Д. 15. мая 1904. шукало пять жандармів за Стефаном Недоходюком з Устерік, щоб у него відобрати ленти січові, хотяй «Січ» тоді не була ще розв'язана в Устеріках. Жандарми зайшли до Николая Недоходюка і з фіглів стали муштрувати ся на его царині. Колиж він гречно замальдував се присутному війтові, якийсь грубий жандарм, що мав хрест, прискочив до него з гвером і мало не пробив его. Сего Недоходюка переслідували жандарми з постерунку в Устеріках так, що мусів довгий час крити ся по лісах. Сьвідки: Стефан Недоходюк і его жінка Блена, Никола Недоходюк, Палій Пилатюк з Устерік і Козьма Пошок з Бервінкова.

Олексу Моканюка з Яблоніци просто переслідують жандарми своїми щоденними візитами. І так: д. 18. мая 1904. прийшли до него три жандарми, опісля надійшов і четвертий. Д. 20. мая 1904. напали на хату тогож Моканюка вїйт, поліціянт і один жандарм. Жандарм грозив жінці Олекси Моканюка: «Зараз тя заланцюю, як не отвориш скрині!» Вїйт і жандарм казали поліціянтови Танасієви Дрончукови Івана розбити скриню і сей зробив се. Тогож дня прийшли до Моканюка знов два жандарми. Д. 22. мая в ночи появили ся знов два жандарми і випустили наумисно Моканюкову худобу. Д. 25. мая прийшли знов ті самі жандарми. Через ті візити жандармів мусів Олекса Моканюк три неділі переховуватись по лісах з боязни, щоби ему жандарми не відобрали здоровля або життя.

Якийсь жандарм, що шукав в маю сего року в Перехрестній за лентами, ударив Анну Тимофійчук а Докію Тимофійчук грозив заколенем і повишенем до гори ногами, коли не отворить комори. Сьвідок: Михайло Сливчук з Перехрестного. Рівнож в маю арештовано в Перехрестнім кошового «Січи» Власія Танасійчука і сковано разом з якимсь злодієм. Один з жандармів кепкував собі з него словами: «Ану, пане кошовий, тепер провадь Січ!»

Якийсь жандарм зірвав Ількови Козланови з Ферескулі окрасу (бляшану зьвіздку) з капелюха на публичній дорозі. Сьвідки: Михайло і Марія Кусійчуки з Полянок.

В маю 1904. зробили собі жандарми в Устеріках ціль (шайбу) до стрільня недалеко хати Дмитра Недоходюка і забавляли ся стрільням, аж на великий крик Гуцулів «постріляете нас і наші діти!» перестали сю забавку. Сьвідки: Іван Лабюк Юрія з Красноїлі, Петро і Дмитро Недоходюки і Михайло Швагровский, всі з Устерік.

Д. 28. серпня 1904. посткомендант Гоці (Hotzi) жабівського постерунку в товаристві другого жандарма напав на цвинтари коло церкви на Івана Білачука сина Івана, за те, що той носив за капелюхом бляшану зьвізду, грозив арештом і перестрапив его так, що той довгий час лежав хорий. Той же жандарм напав і на Миколу Гердержука за те, що той казав хлопцям, аби йшов спокійно до церкви і нічого не бояв ся. Сьвідки: Дмитро Лускурищук, Юра Леджук і Іван Білачук, всі з Жабя. Д. 11. липня 1904. здибав жандарм Корабйовский із Жабя на дорозі Івана Ковальського. Сей мав за капелюхом бляшану зьвізду. Коли се жандарм побачив, по-

чав гонити за Ковальским дорогою. Пізнійше доніс Корабйовский * про се косівському старості Заграднікови, а сей засудив Ковальського на кару 10 К. Д. 14. липня напав жандарм Корабйовский на Івана Сівітвича з Жабя і став ганьбити его за то, що Сівітвич сьвідчив против него. При тім сказав ще, що зараз застрілив би Юрія Соломіячука, колиб знав, що не дістав би більше як два місяці. Позаяк Сівітвич мав на капелюсі бляшану зьвізду, то жандарм подав его до староства в Косові і тут засуджено Сівітвича на 10 К кари. Дня 21. вересня 1904. напав якийсь жандарм в товаристві Станіслава Пшибиловского, дідича з Криворівні, на дорозі на Дмитра Остафійчука Катерини з Жабя і став кричати, щоби здоймив бляшану зьвізду з капелюха. Коли сей не хотів послухати, прискочив Станіслав Пшибиловский до Остафійчука, здер з него капелюх і відорвав зьвізду. Сьвідки: Микола Гердержук і Микола Зюбюк. В серпні 1904. напали жандарми Корабйовский і Сьонек на дорозі на Івана Ниглійчука з Жабя і змусили его щоби скинув бляшану зьвізду з капелюха. Сьвідки: Дмитро Зетинюк і Іван Тривчук, оба з Жабя.

Д. 4. серпня 1904. прийшов жандарм Гриник з Устерік до хати Федора і Леся Крамариків з Устерік і грозив їм, що будуть сидіти по криміналах, так так як Соломіячук, коли будут завязувати товариство Січ. Казав також, що постарає ся, щоби Гуцулам не вільно було носити бляшаних зьвізд за капелюхами і закладати Січи. Коли присутний тоді Семен Федінчук з Устерік відозвав ся, що преціні всім вільно належати до товариства, якого статуту намісництво приняло до відомости, що носене зьвізди належить вже здавна до окрас у Гуцулів, прискочив до него жандарм Гриник як скажений і став кричати, щоби Федінчук стояв перед ним «габт-ахт», бо дасть ему в лице, назвав его лайдаком і казав, що коли позволить на отворенє Січи або на сходини в своїм домі, то дістане два місяці криміналу. Рівнож казав присутним, що є п. к. слугою і носять гвер на то, щоби таких лайдаків-січовників пробити, як лиш відозвуть ся до него. В маю 1904. прийшов жандарм (називаєсь мабуть Мондрик) в товаристві ще одного жандарма з постерунку Устеріки, вїита з Устерік Гринця Недоходюка і двох поліціянтів Миколи Руснака і Михайла Жикалека до Федора Крамарука в Красноїлі і всі стали бущувати по цілій хаті за лентами січовими. Коли шукав було надаремне, казав жандарм Федорови і Лесеви Крамарукови розбити оден куфер, що був замкнений а ключ від него мала сестра їх, котра тоді була десь далеко на роботі. Крамаруки не хотіли куфра нищити, запевняючи, що там лент нема; тоді приступили жандарми до Федора Крамарука і грозьбами, що вїйде до арешту, всилували его розбити той куфер. В куфрі розумієсь не найшлося ані лент ані трубки ані вічного яншого «каригідного». Крамарук заявив, що ленти продав на ярмаку, як лиш староста заборонив їх носити. Та жандарм не вдоволяв ся тим і почав лаяти січовиків злодіями, лайдаками, і грозити що покує й позаводить всіх до криміналу, як Соломіячука. Сьвідки: Дмитро Крамарук Николи, Дмитро Крамарук Івана, Марійка Крамарук Явдохи і Лесь Крамарук, всі з Красноїлі.

Організація руского учительства.

Відозва!

Дня 1. і 2. падолиста зібрала ся на перші наради комісія статутова маючого завязати ся Товариства «Самопоміч руского учительства в Галичині і Буковині» вибрана першим вічем руского учительства. — Комісія приняла з приятистю до відомости, що до сего дня зголошило ся до 300 членів з приступленем і деклараціями що до висоти місячної вкладки. Комісія узнала однак, що се число є безуслівно мале для введеня в житє такого товариства взаємної помочи — яке мусить з природи річи обертати більшими капіталами, наколи має свою ціль вповні виконати і успішно розвивати ся. Приміром повинні для нас стати того рода товариства, як пр. німецькі (в Липску, Дрезні, Штрабургу) і чеські, які числять тисячі членів і опе-

рують десятками тисячів марок чи корон. Тому то Комісія статутова, що має обовязок перевести в житє се горяче бажанє всенародного учительского віча, звиває всіх Товаришів і Товаришки, щоби гремьяльно зголошували своє приступленє до будучого товариства з тим, кілько би хто міг платити місячно, щоби мати вигляд на підмогу на случай недуги, нещастя та на заосмотрене вдів і сиріт. Зголошенє таке обовязує до вплачуваня вкладок доперва з хвилею в введеня товариства в житє, що наступить в можливо найкоротшій часі. Сей речинець залежати буде очевидно від викінченя статута і затвердження его дотичними властями. Тому надсиланє вписового та вкладок вже тепер не є конечно. Очевидно колиби хто разом з декларацією надіслав і вписове, то гроші надіслані остануть в депозиті руского Товариства педагогічного у Львові аж до часу введеня Товариства в житє — хіба щоби Комісія потребувала на кошти заснованя (по вичерпаню фонду вічевого) нових жерел.

Комісія надїєсь, що в найкоротшій часі число декларацій зросте що найменше в трое (до 1000) і просить учителів і учительки, щоби не лиш самі зголошувались, але рівнож заохочували як найширші круги своїх Товаришів і Товаришок і надсилали листи з цілих округів. Та організація повинна в інтересі самого учительства і успішного розвитку каси обняти всі округи в Галичині і Буковині а се лиш тоді можливе, если сьвідомі одиниці потягнуть приміром, словом і ділом менше сьвідомих або і неосьвідомлених товаришів і товаришки свого округа. Комісія приняла на перших своїх засіданях 1 К яко місячну вкладу та ухвалила виріжнити ось такі відділи в Товаристві: I. відділ властивої самопомочи, що виплачувати ме підмоги на случай недуг, нещастя родинних, елементарних та службових; II. відділ позичок, задатків, шадницю; III. відділ для заосмотреня вдів і сиріт, евентуально і додатків до пенсій; IV. відділ пенсійно-рентовий, деби члени через премії забезпечали собі сталий та висший додаток до емеритури; V. відділ (секцію) для правної помочи і опіки в відносинах до властей і в заводових справах. — Всі відділи (з вїйком IV) вїйдуть з днем отвореня товариства в житє а місячна вкладка (в висоті 1 К) дозволить членови користати з всіх добродїств, отже зі всіх відділів. Висша вкладка місячна подавала би таким членам висші (процентова) підмоги чи позички та ліпші вигляди на заосмотрене вдів, сиріт і додаток до пенсій. — Тому кличемо до всіх Учителів і Учительок: не отягайтесь і не проволікайте справи — лиш зголошуйте приступленє в члени і приєднуйте як найбільше членів. — (Адреса: Руске Тов. педаг. ул. Сикстуска 47). — Від Комісії статутовой.

Япаньско-росийска війна.

Ситуация.

Від кількох днів телеграми на випередки доносили чимраз невідраднійші вїсти з Порт-Артура. Дїйшло було вже до того, що тверджено, немов то ген. Стессель просив вже о перемир задля наради над капітуляцією, але Япанці не дали ему сего, а натомість своїми атаками притїснили Росиян вже так дуже, що упадок Порт-Артура мусить наступити не через дни, а години і вже може сеї ночи — так голосили вчерашні телеграми — прийде вістка про остаточне занятє Порт-Артура Япанцями. Хто трошки уважнійше слїдив розвій облоги Порт-Артура, сей не міг дати віри сим вїстям, а ось нині те саме бюро Райтера, котре розповсюдїнювало ті вїсти, доносить, що се був чисто банкирський маневр біржевиків і з Порт-Артуром зовсім не є так круто. І дійсно. Передовсім мусїла би вїхати фльота з Порт-Артура перед его упадком. Ся фльота числить еще двацять кілька боевих суден, між ними чотири панцирники і на всякий спосіб буде старати ся, перебитись в неутраляній пристани, де хоть розоружена, остане власністю Росії. Колиж їй то не удасть ся, то в послїднім геройским бою нанесе знатну шкоду блокуючій флотї адм. Тога. Тепер она еще сидить в Порт-Артурі, бо і балтийска ескадра еще

далеко, і в порт артурській пристани, видко, їй безпечно. Але трудно припустити, щоби ціла ескадра дала бездільно затопити себе у власній пристані! Впрочім властива облога самого Порт-Артура зачала ся доперва в початку серпня, бо аж до того часу ген. Фок здержував Япанців на передових позиціях. Тож не було би нічим дивним, колиб мимо найенергічніших змагань Япанців, Порт-Артур видержав хоть би піврічну облогу. А колиб так стало ся, то ще і балтійська ескадра мала би час надіхати. З Чіфу доносять, що япанська блокада ослабла в останнім часі, бо довіз припасів, а навіть амуніції до Порт-Артура став лекший.

В Маньчжурії загальне положення о стільки не змінене, що жадна зі сторін не може перейти до офензиви. Япанцям досадно, що їх розмах скінчив ся вже під Мукденом, тож роблять змаганя частного обходу російських крил, але мусіли відступити на давні свої позиції під напором російської дефензиви.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорі відновленні передплати, зглядно о вирівнанні залеглих та о прислужуванні нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Стахія, Наркиса; рим-кат. Покр. Пр. Д. М. — В понеділок: руско-кат. † Косма і Д.; рим-кат. Серафима. — У вівторок: руско-кат. Акиндина; рим-кат. Леопольда.

— **Руский ліцей для дівчат в Перемишлі** заснований товариством «Руский Інститут для дівчат» одержав від міністра просвіти право публичности на шкільний рік 1904/5 для I класи.

— **З тов-а „Академічна Громада“.** Отрим повідомлямо ширший загал, що з днем 16. с. м. товариство отварає кухню у власнім заряді при площі Стрілецькій ч. 2. — Продовжене загальних зборів з дня 8. с. м. відбуде ся дня 19. с. м. у власнім льокалі о 6 год. вечером. — Товариство «Академічна Громада» у Львові почуваєсь до милого обовязку, зложити прилюдно подяку добродієви К. П. за его щедрий даток в квоті 100 К на річ запомогового фонду. — *Виділ.*

— **Інавгурація шкільного року** на львівськйм університеті відбуде ся дня 15. с. м. По богослуженю в костелі св. Николая буде торжество інавгурації в університетській авлі. По промові ректора д-ра Пузини відчитає проф. Долинський «Про нечесну конкуренцію в торговлі». Вступ на інавгурацію за білетами.

— **Виділ тов-а „Родина“ в Коломиї** устроює в неділю дня 20. листопада 1904 у салі «Народного Дому» великі вечерніці помадкові з танцями. Для чого вона названі помадковими, цікаві на місці довідають ся. Стрій візютовий. Вступ від особи 1 К 50 с тільки за запрошеннями. Початок точно о 8½ год. вечером. — *Виділ „Родина“.*

— **Для загального добра!** Львівський «Сокол» з посередництва при закупні сикавок і інших пожарних приладів для своїх філій набув на власність дві сикавки (гідрофори), яких уживає до науки інструкторів, коли устроює пожарні курси, а впрочім випозичає ті сикавки підльвівським громадам до вправ і до оборони проти огню. Обі сикавки вандрують від села до села і стають в пригоді убогим громадам, які не можуть спромочи ся на купно власної сикавки. В останніх часах одна з тих сикавок прислужила ся великій громаді Вислобоки в львівськй повіті. Як звіттам доносять, дня 9. с. м. досвіта почала горіти хата одного з тамошних господарів, але сокільський стяг прибув сейчас з сикавкою львівського «Сокола» і загасив огонь так скоро, що лише дах згорів. Виділ вислобоцького «Сокола» прислав з сего приводу письмєнну подяку свому матерному товариству за его сикавку.

Відзиваємо ся проте до руских пожарних сторожий і до руских громад, аби при закупні сикавок і всего, що потрібне для пожарних сторожий, відносили ся до львівського «Сокола». При тім не лиш они будуть мати той хосен, що «Сокол» через своїх знатоків вибере як найліпшу сикавку, але ще й сам зискає від фірми маленький рабат з заплачених грошей. В противнім случаю сей рабат припаде би або чужому агенту, або продаючій фірмі. Як висше згадамо, львівський «Сокол» набув вже з тих рабатів дві сикавки, які служать нє ему, але для загального добра. Помагайте ему, рускі громадяни, збільшати своє майно, бо тим чином себе збогачуєте. «Сокол» не служить собі, а працює для добра цілого нашого народа.

— **Пожарний „Сокол“ в Черчі, рогатинського повіта,** засновано на статуті львівського «Сокола». Ц. к. намісництво вже затвердило статут.

— **Предплата газет через почту.** Міністерство торговлі виготовило розпорядок, на якого основі можна буде передплачувати на почті не лише заграничні часописи, як було доси, але також всі часописи, які виходять в Австрії. По зладженю спису всіх газет почта оголосить, що можна їх передплачувати в кождім поштовоім уряді.

— **Демонстрації перед соймом.** Вчора вечером о 8. год. в передодень замкненя соймової сесії львівські соціялісти устроїли демонстрацію перед соймом. До демонстрації візвано робітників картками, аби зібрали ся о 8. год. вечером в ронді позуїцького парку. В назначеній годині явило ся в тім місці около тисячі переважно хлопців термінаторських і трохи старших робітників, до яких промовляло двоє соціялістичних провідників, атакуючи сойм і ке. Стояловського в найострійших словах. На візване комісаря, аби бесідники перестали говорити, товпа почала свистати і кидати обидами, а опісля свіваючи «червоный штандар» посунула лавою в сторсню соймового будинку. Однак сильний кордон поліції, яким завчасу окружено сойм, відпер товпу, причім арештував 12 осіб, між ними др. Виротка і п. М. Ганкевича. З арештованих лише одного прийнято на ніч до арешту, прочих по переслуханю випущено. Тимчасом демонстранта розбігли ся по парку, переслідуючи поліцією. Довго ще бо аж до 10. год. в ночи кінна і піша поліція мусіла прочищувати улиці довкола краєвого виділу з галасуючих хлопців і замкнула опісля сильними відділами улиці, ведучі до сойму. Передовсім кінна поліція мала много до діла, бо перегоняла бігом через хідники, аби прогнати демонстрантів. Причім однак стало ся таке, що мало не переїхала намісника, а вишим разом віцепрезидента міста Цюхціньського і радного Рідля. Оба послідні були сейчас потім з сеї причини з жалобою у директора поліції.

— **Спроневірене на почті.** З Бережан доносять, що тамошна прокуратура зарядила слідство проти почтмайстра зі Стратина Григорія Манастерського в справі спроневіреня і надужитя на почті. Манастерський так маніпулював почтовими переказами, що державний скарб «стратив» 1.448 К 76 с. Спроневірене викрив при ревізії почтовий комісар Кельр, зауспендував Манастерського і доніс про се прокуратурі.

— **Оригінальні переписні листки.** Послідною новостию між ілюстрованими переписними листками є говорячі листки. Така картка є немов кружком при фонографі. Приладжена она в той спосіб, що сторона листка призначена на переписку, потягнена якоюсь масою, на якій штифт грамофону може рити сліди. Винахідник, віденський купець, видумав нарочно потрібні до сего прилади-автомати, які можна поставити в кождій торговлі. Хто хоче вислати наведену висше картку, вкладає до автомату гріш і говорить до туби. Грамофон рие на картці его слова, почім картка випадає через отвір. Заадресовану картку висилає ся почтою. Адресат вкладає єї до свого фонографу, який має коштувати лише кільканіцять корон, і слухає змісту переписного листка. Маса, якою потягнена картка, є така гнучка, що не ломить ся ані при печатаню листка на почті, ані при звиненю картки. Винахідник надіє ся, що ті картки будуть мати широке приміненє, бо ціна фонографів в нижніх часах є вельми приступна.

— **Похорони Крігера.** Моці помершого президента Трансвалю Крігера находять ся тепер в дорозі з Європи до полудневої Африки і там сірніуть в гробниці в Преторії. Англійський король признав заслуги Крігера для пол.-африканських республік в часі довголітньої війни і висловив бажанє, аби тілні останки великого героя прийнято в Капштаді з королівськими почестями і так само похоронено в Преторії.

— **З залізниць.** З днем 1. листопада с. р. змінено дотеперішну назву стації «Новий-Торг-Наймарт», яка лежить на шляху Хабівка-Закопане в окрузі ц. к. Дирекції залізниць держ в Кракові, на «Новий Торг».

Наука, штука, література.

— **Руский народний театр** має прибути при кінці сего місяця до Львова на кількатижневий побут. Представленя мають відбувати ся в салі «Гвіязди» при ул. Францішканьській, і тепер ведуть ся пересправи між дирекцією театру а виділом «Гвіязди» що до винайму салі.

— **Ювілейний християнський календар Місіонара** на 1905 р. (Жовквє 1904). Зладив о. Лазар Березовський ЧСВВ. Річник пятій. (Стр. 160, 8^о). Отсе прегарне виданє повинно находити ся в кождій рускій християнській хаті. І его елегантна зверхна форма і его добірний зміст і его дешева ціна (коштує 50 сотиків) заслугує повної на се, щоби его припоручити як найширшим кругам нашої суільности. Крім звичайної календарської часті, до котрої долучено місяцям добірні похвальні стрічки в честь Преч. Діви Марії, находимо в тім видавництві «Календар господарский» разом із дуже гарно уладженим го-

сподарским записником і т. п.; багато статій віршом і прозою змісту: белетристичного, поучаючого, а особливо багато веселих, повних правдивого свіжого гумору а поучаючих оповідань і т. п. Коли додати до того велику многоту добірних, гарно виконаних ілюстрацій приступний виклад і — що найважійше — чисту мову, то певно, що такий календар може послужити не тільки до практичних цілей, але і до розривки та забавки для кождого.

Телеграми

з дня 12. листопада.

Будапешт. В угорськйм соймі предложено контингент рекрутів на 1905 рік такий самий як на сей рік. Також містять ся в тій предлозі постанови що до контингенту рекрутів на найблизших 10 літ.

Градець. На позавчєрашнім засіданю стирійського сойму при першім заголовку бюджету маршалок відчитав противне внесенє словінських послів і запитає, хто его поцерає. Коли внесєсенє мале потрібне число голосів, намісник встав і заявив, що з найвисшого порученя відкладає сесию. Серед великого порушеня між послами маршалок замкнув засіданє.

Відень. Австрійське товариство «Червоного Хреста» ухвалило призначити 100.000 К в готівці і в матеріялах для таких самих товариств російського і япанського.

Цетинія. Зі Скутарі доносять, що там прийшло до розрухів. Збунтовали ся офіцери гарнізону, бо не одержали плати за пять послідних місяців.

З галицького сойму.

В дальшій ході вчєрашнього ранішнього засіданя прийнято справозданє краєвого виділу в справах стипендійних, шкільних, наукових і артистичних. Відтак поручено виділові вставити квоту 6000 К до бюджету річно задля піднесеня годівлі дрібної птиці і візвано правительство о облекшенє тариф для транспорту птацтва. Ухвалено візвати правительство о розширенє психіатричної клініки в Кракові і переведено довгу дискусію над внесенями правничої комісії про зміну деяких постанов конкуренційного і церковного закона. В дискусії забирали голос пп. Олесницький, Вільчєвич, Крамарчик і Шаєр, а відтак о год. ¼, 3 відложено засіданє.

Вечірнє засіданє зачало ся й год. ¼, 8 дискусією над резолюціями бюджетової комісії в справі висяднаня у правительства нових краєвих доходів і в справі пропінацийного монополю на річ міст. Против другої резолюції виступив пос. Стапінський, заявляючи, що вже ліпше наложити новий податок, чим збогачувати пропінаторів і розвивати народ. По полеміці пп. Мілевського і Марієвського за пропінациєю, виступив против неї дуже остро пос. Гурик, осуджуючи резолюцію комісії, як ініціативу до ширеня пиянства. Промовляв еще пос. Абрагамович обстаючи за резолюцією Стапінського і єї ухвалено разом з резолюціями комісії.

Відтак приступлено до фінансової часті бюджету і ухвалено додаток до державних, безпосередних податків на покритє недобору краєвого фонду в р. 1905. Сей додаток буде побирати ся: а) від державного ґрунтового, домовочиншового, домово-клясового і 5-процентового податку під більших домів по 65 сот. від кождої корони приписаних належитостей тих податків; б) від державних безпосередних, особистих податків, введених законом з дня 25. жовтня 1896. Дн. з. д. ч. 220 з вїмкою особисто доходового податку в височині 71 с від кождої корони цілої приписаної належитости сях податків.

Незужитий давний кредит на регуляцію несплавних рік в сумі 230.000 К влучно до доходів краєвого фонду на рік 1905 і уповажнено краєвий виділ до зятягненя позички в сумі 162.630 К — все те на покритє недобору на 1905 рік. Вкінці ухвалено закон на зятягненє позички задля регуляцій карпатських рік.

Після полагадження бюджету повернули на раду до конкуренційного закона і по довшій дискусії, в якій забирали голос головно польські людовці в справі поліпшеня долі органістів, ухвалено цілий закон в редакції комісії.

Комісія аграрна предкладає справозданє в справі опіки над емігрантами. Резолюції комісії ограничили ся до візваня правительства, щоби унормувало еміграцію в законодавній дорозі і щоби кочечно звернуло еміграційний рух на Триєст. По довшій дискусії, в якій польскі посли-людовці наводили приміри страшного визиску емігрантів агентами і жадали опіки адміністративних властей, заняв слово намісник гр. Потоцкий, остерігаючи, щоби в формулюваню замітів опирати ся на конкретних фактах, бо адміністративні власти старають ся хоронити емігрантів перед визиском, а всяке надужите намісник зараз скаже розслідити. Вкінці ухвалено резолюцію комісії з додатком нос. Меруповича, щоби в Мисловицях правительство установило консулярного агента, який мав би відмовлювати галицких емігрантів від зарібкової еміграції до Німеччини.

При кінці засіданя ухвалено новелю до санітарного закона, 10.000 К на запомоги для вдів і сиріт по лікарях, і поручено виділови весті дослїди що до заведеня емеритури для окружних лікарів. Кочець засіданя о 1. годині в ноца.

На нинішнім ранішнім засіданю по відчитаню інтерпеляцій, з дневного порядку дозволено кільком громадам на побір громадских оплат від спиритусових напоїв і ухвалено внесенє комісії в справі влученя кілько громад до «великого Кракова». Відтак ухвалено зміну викладового німецького язика в брїдській гімназії на польскій: при голосованю всі рускі послы були неспрсутні на салі. Опісля промислова комісія в полагодженю петиції «Центрального Зв'язку» фабричного промислу постановила ряд внесенє, які по довшій дискусії ухвалено. Засіданє треває далше.

Дневний порядок не вичерпає ся мабуть на ранішнім засіданю і тоді буде ще вечерне засіданє, бо програма нарад обнимає ще около 10 точок, а між ними є справа субвенції на будову руского театру. Нинішнє засіданє є послїднє в сій соймовій сесії.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ордиує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

р. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ордиує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Всіх наук лікарских

Др. Володимир Кобринський

переніс ся в Коломию до Львова
мешкає ул. Костюшки 24. (пл. Смольки)
ордиує: від 10—12 і 2—4
в недугах внутрішних, вишних і акушерії.
117(2—10)

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.

від 1. до 16. падолиста 1904.

1) Орхестра. 2) Режисюрграф. 3) Juliette Aska, феноменальний акт на трапезі і кілках. 4) Large Reels, ексцентрична музика. 5) Дружина Bogdani, танці і сьміви. 6) The Askas, ком. ексцентрики. 7) Орхестра. 8) Паяцки, сценічний твір зі співаками Вивк. Рапацкого (сына). 9) Сестри Petram, fanteche. 10) Garda дамска, під командою п-ні Willels. 11) Pierre Guillon, надавич. подиву гідна тресура кіз. 12) Біоскоп Oesera.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленям білетом на фотелі, льожі і І-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусамц Кольосою, які ждуть коло Віденської кавярні.

Поєма про „Сокильскій Базар“

у Львові, ул. Руска І.

Позір! Свої до своїх! У нас самих сила!
Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутній будинок здвигнемо,
Котрого б ніяка міць вже не звалила...
Позір! Гукнімо усім дококола:
Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!

Чужим не дамо гроша ми свого —
Ні! в кармані власні піде добро наше,
Всі мем доливати до спільної чаші —
Пора працювати для себе самого:
Чужим не служить вам! Гукнемо під хмари:
Всьо мем купувати в „Сокильскім Базарі“!

В „Сокильскім Базарі“ — чого там не має? —
Аж душа у тебе любо усміхнеть ся,
Такий товар добрий а таний дасть ся,
Що аж твоє серце радісно витає.
Як там раз купиш, певно будеш, Брате,
В Базарі „Сокола“ усьо купувати...

Бо чи ти хочеш писати де листи,
Чи пер найліпших, олівців дістати,
Чи карток гарних із видами мати,
Чи першого сорта папір хочеш чистий,
Ручок чи циркль, чорнила бажаш —
Усьо в „Базарі Сокильскому“ маєш!

А маляр то фарби й палети дістане
І кисти, і крейдки чи може вішери,
І до рисунків знайдуть ся папери —
Лінії, райбрети — а всьо, кажу, тале,
І бльони і сшитки, нотатки чудові,
Всьо то є в „Сокильскім Базарі“ у Львові.

А як знова хочеш свій покій прибрати
В гуцульскі вироби, прегарні вазони
Маю олівкові — сині і червоні —
Піемиски гуцульскі, і дзбаночки мати —
З фабрики кахлів Левінського Івана
В Базарі „Сокола“ всьо кождий дістане.

Спинки, дармоіси з гербом руским нашим,
Притискачі з портретом патріотів славних
Або гуцульскі топірці — із давних
Часів всім звісні — там звеселять наше
Гнеть око — бо вони наші, українскі —
Тож всьо купуймо в „Базарі Сокильскім“!

Ба ще й там, Брате, можеш заробити,
Як тільки льосів „Сокола“ набудеш —
Колж і на „Наші Звуки“ не забудеш,
Гнеть співом зможеш сьвіт весь звеселити...
Там купиш паперців українских порядно...
Купуймо в Базарі „Сокола“ громадно!

Або як хочеш портрет власний мати —
То лиш фотографію там треба зложити,
А хочеш дилплом, грамоту зробити
Чого тобі по землях далеких блукати?
Не шукай артистів по сьвіті докола —
А тільки удай ся у Базар „Сокола“!

Базар „Сокола“ й на продаж купує
Краватки, гафти і всякі вироби
Ручні артистичні — і певно заробить,
Як з своїм виробом хто там помандрує
І хто товар свій там хотів би збути —
Се „Базар Сокильскій“, прошу не забути.

Чогож тобі у склепн чужі ще ходити,
В своїх купуй, Брате, сеж інтерес певний,
Купиш добре й будеш патріот ще ревний,
Бо своїм власним даш заробити — — —
Ніякий склеп з руским не піде у парі,
Тож всьо купуйте в „Сокильскім Базарі“,
при ул. Рускій ч. 1. у Львові.
(ріг улиц Рускої і Бляхарської).

(7—10)

Лев Лопатинський.

Беата і Гальшка

трагедия з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна І К.

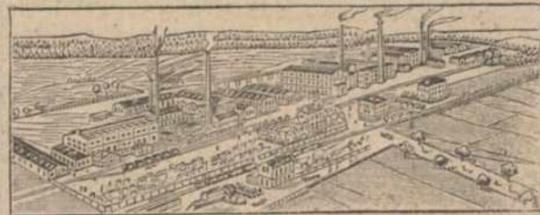
Ще в р. 1891. прихильно оцінена референтом краевого драматичного конкурсу, др. Евг. Одеським, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трогачючими сценами і вірними характерами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Стация почтова
телегр. і залізн.
Unterthemenau.

Річний оборот
поверх
3.000 вагонів.

Унтертеменауска фабрика виробів з глини

ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА

в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:
гарні глини кафелів всякого рода і витривалости на хідьки, двірці, стайні, подвіря і т. п., далше плити мозайкові в тисчох десенів від найпростійшого до найбогатшого виконаня (річ а продукция 15 мільонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цегли (сухопрасовані з найвисшою витривалостию для пальових будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стін і фасада, блискучі плити, дахівні всякого рода, натуральної краски і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафелі до печий.
Іностронані цінники даром і оплатно.
Число робітників 700.

89(16—48)

Їдьте лишень на Гамбург!

пишуть своїм кривним і знакомим ті, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скорости і безпеченства сьвітову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга треває лиш 20 годин і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. До Канади висилаємо наших пасажерів особними пароходами, котрі їдуть просто до Канади, і не треба нігде пересідати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.

Жадайте наших проспектів і цінників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

фальк & Со.

Hamburg, Americahaus

Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (63-2)

В книгарні Товариства ім. Шевченка і в книгарні Ставропільській можна дістати отсі праці видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність гімназий. Ціна 1 К.

Партийна політика і морал. Ц. 50 с.

Родинне жите (під розвагу руским „соколикам і паннам“). Ц. 50 с.

Соціалізм, етика і політика (під розвагу „старшим і молодшим“). Ц. 50 с.

Три перші праці зладжені на основі творів професора берлінського університету д-ра Фрідріха Паульзена.

УЧЕБНИК французької мови

Часть І. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руских книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вивосьт всего 30 сот. (з поchtовою пересилкою 35 сот.)

Кождий курець нехай домагає ся правдиво руских паперців:

Козак, Кобзар, Гуцул.

Цигаретові тутки:

Козак, Федькович.

Дістати можна всюди.

(6-26)